

*Hoe den ternoy begonste, ende hoe daer seer vromeliken gheslegben
was aen allen siden van coninghen, hertoghen ende graven,
ende wye den prijs ende den danck hadde.*

Dat .CVI. capittel.

[s1ra] Als den dach hem verbaerde die vele heeren ende princen te langhe beyde, so ghinghen die herauten, ende si maecten alle dinc bereet ende behinghen dat taveel met schonen, costeliken tapijterije ende met gouden ende fluweelen lakenen, daer die heren ende vrouwen ligghen souden om te jugierene wie datter best slaen soude inden ternoy. Die schilden waren ghehanghen aent taveel, elc nae sijn edelheyt vanden ghenen dier versperije ghedaen hadden. Als die herauten dit al te samen bestiert hadden, so deden si dat perck daermen ternoyen soude, ront omme becleeden met rooden schaerlaken, ende dat bi bevele vanden keyser Heyndric. Doen si al dit bestiert ende beschiet hadden, so quamen si te hove bi den keiser ende gaven hem te kennen dat alle dinc bereet was om te ternoyen. Die keyser was blijde als hijt hoorde, ende hi ghinc om sinen vader ende moeder, ende hy dede hem eere ende reverencie, also hi schuldich was, ende si ghinghen te samen, heeren ende vrouwen, ter kercken om te horen Gods dienst, die seer costeliken in Sinte Soffijen [s1rb] Kercke gedaen wert mit grooter weerdicheyt ende met groter eeren.

Als den dienst Gods gedaen was ende die misse ghesonghen, so ghinghen si te samen te hove ende ghinghen sopperen¹ ende ontnuchteren² na costume ende ghewoente vanden hove. Die voor ghenoomde heeren dier ternoyen souden, elc ginc hem bereyden ende wapenen om eere ende danc te behalene inden ternoye. Die keiser Heyndric beval den herauten dat si ten taveele gaen souden ende doen die trompetten slaen so dat elc soude comen doen sijn intreye, die prijs verdienen wilde. Die herauten die ghinghen, ende si deden dat hem die keyser bevolen hadde ende deden die trompetten slaen, ende die herauten riepen dat beveel vanden keyser uute.

1. sopperen: (hier:) ontbijten

2. ontnuchteren: dejeuner, ontbijten

Als dē dach hem verbaerde die
vele heerē en princen te langhe
bepde. so ghinghē die herautē ende si
maecte alle dinc bereet. en behinghen
dat tauuel met schonē costelike tapij-
terijē en met gouden en fluweelen la-
kenē daer die herē en vrouwē ligghē
soudē om te iugierene wie datter best
snaen soude indē ternop. Die schilden
warē ghehanghē aent tauuel elc nae
sijn edelheyt vandē ghenē dier vespē-
rijē ghedaen haddē. Als die herauten
dit al te samē bestiert haddē. so dedē si
dat perch daer mē ternopē soude ront
ōme bedceden met roodē schaerlakē.
en dat bi beuele vanden kepser heyn-
dic. Doen si al dit bestiert en beschiet
haddē so quamē si te houe bi dē keiser
en gauen hē te kennē dat alle dinc be-
reet was om te ternopen. Die kepser
was blide als hūc hoorde en hi ghinc
om sinē vader en moeder en hy dede
hē eere en reuerencie also hi schuldich
was. en si ghinghē te samē heeren en
vrouwen ter herchē om te hoirē gods
dienst. die seer costelike in sinne soffen

herche gedaen wert mit
grooter weerdicheyt en
met groter eeren als dē
dienst gods gedaē was
en die misse ghesonghē
so ghinghē si te samē te
houe en ghinghē soppe-
ren en ontmuchtere na
costume en ghewoente
vanden houe. Die voor-
ghenoemde heeren dier
ternopen soudē. elc ginc
hē bereyde en wapenē
om eere en danc te beha-
lene inden ternope. Die
keiser heyn dic beual dē
herautē dat si ten tauuele gaen soudē
en doē die trompetten slaen. so dat elc
soude comē doen sijn intrepe die prijs
verdienē wilde. Die herautē die ghin-
ghen en si dedē dat hē die kepser beuo-
len hadde en dedē die trompettē slaē.
en die herautē riepen dat beueel van
den kepser wte. Doē dberoepe gedaen
was en herē en vrouwē ontbetē had-
den so quamē si ten tauuele. elc ghinc
nae sinē staet. die kepser en sijn vader
die ghinghē voor. sinē staet vā sinen
edelen die volchdē hē nae. Doen quā
die kepserinne en die hertoghinne vā
hymboich en margrieta elc met hare
state seer costelic met maechden ende
vrouwen. en si ghinghē ligghē ten ta-
ueele. elc daer hi behooude. was een
werelt taensiene die ouer schone ghe-
sichten die daer warē ten tauuele. Als
herē en vrouwē aldus geleghē warē
elc nae haerder weerdē en nae die ge-
legghentheit der edelheyt. so bliessen die
trompetten. doen sach mē die heerē in
comē om te doē haer intrepe also wit
ghewapent als engelen. Indē ierstē

Doen dberoop gedaen was ende heren ende vrouwen ontbeten hadden, so quamen si ten taveele. Elck ghinc nae sinen staet. Die keyser ende sijn vader die ghinghen voor, sinen staet van sinen edelen die volchden hem nae. Doen quam die keyserinne ende die hertoghinne van Lymborch ende Margrieta, elc met haren state, seer costelic met maechden ende vrouwen, ende si ghinghen ligghen ten taveele, elck daer hi behoorde. Twas een werelt taensiene, die overschone ghesichten die daer waren ten taveele.

Als heren ende vrouwen aldus geleghen waren elc nae haerder weerden ende nae die geleghentheit der edelheyt, so bliesen die trompetten. Doen sachmen die heeren in comen om te doen haer intreye also wit ghewapent als engelen. Inden iersten [s1va] die coninc van Vrancrijck, daer nae die coninc van Arragoen, daer nae die coninc Lodewijc van Cosdrin, daer nae die bekeerde coninc Caspus, daer nae die coninc van Armenien, Etsijtes, daer nae Demofoen, daer nae die merkijs van Constantinobelen, daer nae die grave van Andernobelen, daer nae ridders ende baenrootsen die al daer quamen doen haer intreye, datmen anders niet en sach dan oft eenen silveren berch geweest hadde. Aldus reden die heeren al te samen paer en paer¹ verby dat taveele, daer die vrouwen laghen.

Die keyser ende sijn vader, die hertoge van Limborch, verblijden als sy hoorde[n]² dat gheruchte van den paerden ende tgeclanc vanden harnasche, so deden ooc die vrouwen ende die ander heeren. Die heeren vanden ternoye deelden hem in twee partyen, deen over deen side ende dander over dander side vanden percke, ende dat om te thonen haer lieder cracht ende feyten van wapenen. Die trompetten ghinghen op. Als die mannen van wapenen hoorden dat trompet op gaen, sloegen si haer paerden met sporen, ende [trocken]³ haer sweerden uut, slaende daer deen op den anderen dattet tvier uut dat harnasche vloech. Etsijtes ende Demofoen sloegender seer vele ter aerden, so dede ooc die coninc van Vrancrijc ende die coninc van Arragoen, so dat die ierste intreye ruwelic te wercke ghinc, dat die keyser dede roepen “Artse poont!”⁴ so dat si op houden soudentot

1. paer en paer: twee aan twee (Frans: pair a pair: corps à corps)

2. Vorsterman 1516: hoorde

3. Ontbreekt in Vorsterman 1516.

4. Artse poont!: Tot hier! (Frans: A ce point! [?])

die coninc vā brabant. daer nae die coninc van arragoen. daer nae die coninc lodewijc vā castilien. daer nae die bekeerde coninc caspus. daer nae die coninc vā armenie ersites. daer nae demofoen. daer nae die merkus vā constantinobelen. daer nae die graue vā andernobelen. daer nae ridders ende baenroosten die al daer quamē doen haer intreppe. datmen anders niet en sach dā oft eenē siluerē berch geweest hadde. Aldus reden die heeren al te samen paer en paer verby dat taueele daer die vrouwē laghen. Die heeler en sijn vader die hertoge vā limboich verblifdē als sy hoorde dat gheuchte vā den paerdē. en tghedanc vanden harnasche. so dedē ooc die vrouwē en die ander heere. Die heere vandē ternope deelde hē in twee partpen. deen ouer deen side. en dander ouer dāder side vandē percke. en dat om te thone haer lieder cracht en septege vā wapenen Die trompetten ghinghē op. als die manhē vā wapenen hoorden dat trompet op gaen sloegē si haer paerden met spoien. en haer sweerden wt slaende daer deen op den anderē dat ter vier wt dat harnasche vloech. Et sutes en demofoen sloegender seer vele ter aerde. so dedē ooc die coninc van brabant en die coninc vā arragoen. so d; die ierste intreppe ruwelic te werke ghinc. dat die heeler dede roepē artse poont so dat si op houdē souden tot nae der noene. en elck sude riden tot sinder herbergē dat also terstont ghe daen was. wāt daer en was npenāt diet heplers woort weder hoie doite. Aldus redē die herē elc int sine. en vele wasser diet tharnas ontwee was. en die dedent ter stont maken om weder

nae maelstē ter banē te sijn. Et sutes en demofoen waren die leste vander banen. en dat dede dat schoō gesichte vandē vrouwē dier laghē sēn taueele en aldus deden si dē vrouwen eere en si redē wech in haer logijs. Die heeler met sinē state ghinc te houe. en die heelerinne die volchde nae met hare state. Als si te houe quamē so ghinc elc siten nae sinē staet. men bracht die gherechten. heere en vrouwē die waren daer gedient elc nae haerdeer weerde. daer was vā als ghenoch Et sutes en demofoen die waer haest ontwapent en si quamē te houe. ende dat om dat elc sijn liefste besien soude. si aten en si dioncken si warē violic. elc brocht sijn der liefster Die hertoghe vā limboich die vraechde ersites of hi niet vmaept en was. en oft hi noch weder aen wilde om ternopen Daer op dat ersites antwoorde ende seide. o edel hertoghe dien vsm en schact der bloemen niet. ic en bē mer ontweert. mer mē hept hē een sor die gheen die hē seluē laudert oft prijs. is hi sulch dat hi prijs vdiene can sal hē wel ghebuere. mer die menighe is also verwaent dat hē dunct dat hē niemāt deren en mach. daer bi werter vele bedroghē. wāt het wanē dat beduecht. Die hertoghe hoide de se woordē seide. her coninc ersites ghi segt al waer. wanē beduecht seer. sulc die waent dat hi seere bemint is en hi is seer ghehaet en aldus beduecht dat wanen. Die heeler hepdic sijn sone seide vader here ghi segt dat waer is Aldus is hi wel een verwaent sodt die hē laet dunckē dit sal mi ghebuere. ic weert wel. en hē wel wefē beduecht hē. Aldus saten dese herē besich met nieuwer vellingē en sprakē. vele diuersche

nae der noene, ende elck soude rijden tot sijnder herbergen, dat also terstont ghedaen was, want daer en was nyemant diet keysers woort weder horen¹ dorste. Aldus reden die heren elc int sine, ende vele wasser diet tharnas ontwee was, ende die dedent ter stont maken om weder [s1vb] nae maeltijt ter banen te sijn. Etsijtes ende Demofoen waren die leste vander banen, ende dat dede dat schoon gesichte vanden vrouwen dier laghen ten taveele, ende aldus deden si den vrouwen eere, ende si reden wech in haer logijs.

Die keiser met sinen state ghinc te hove, ende die keiserinne die volchde nae met haren state. Als si te hove quamen, so ghinc elc sitten nae sinen staet. Men bracht die gherechten. Heeren ende vrouwen die waren daer gedient elc nae haerder weerden. Daer was van als ghenoch. Etsijtes ende Demofoen die waren haest ontwapent, ende si quamen te hove, ende dat om dat elc sijn liefste besien soude. Si aten ende si droncken [ende]² si waren vrolic. Elc brocht sijnder liefster.

Die hertoghe van Limborch die vraechde Etsites of hi niet vermoeyt en was, ende oft hi noch weder aen wilde om ternoyen.

Daer op dat Etsijtes antwoorde ende seide: “O, edel hertoghe, dien rijm³ en schaet der bloemen niet. Ic en ben mer ontweect. Mer men heyt hem een sot, die gheen die hem selven laudeert oft prijst. Is hi sulck dat hi prijs verdienen can, tsal hem wel ghebueren. Mer die menighe is also verwaent dat hem dunct dat hem niemant deren en mach. Daer bi werter vele bedroghen, want het wanen⁴ dat bedriecht!”

Die hertoghe horende dese woorden, seyde: “Her coninc Etsijtes, ghi segt al waer! Twanen bedriecht seer. Sulc die waent dat hi seere bemint is, ende hi is seer ghehaet, ende aldus bedriecht dat wanen.”

Die keyser Heyndric, sijn sone, seyde: “Vader here, ghi segt dat waer is! Aldus is hi wel een verwaent sodt die hem laet duncken: dit sal mi ghebueren. Ic weet wel. Ende hem wel weten bedricht hem.”

Aldus saten dese heren besich met nieuwer rellingen⁵ ende spraken vele diversche [s2ra] redenen, also sulcke heeren gecostumeert sijn. Si aten, si droncken ende si waren seer vrolic.

1. weder horen: negeren

2. Ontbreekt in Vorsterman 1516.

3. rijm: ijzel

4. het wanen: de eigendunk

5. nieuwer rellingen: het uitwisselen van nieuwtjes

redenē also sulche heerē gecostumeert
sijn. si aten si dionckē en si warē seer
volic. Als die maeltijt ghedaen was
elc ginc hē vernepe indē boomgaert
en inden cruyt hof. om dat haer spijse
wat sincken soude. Estijtes en demo-
foen die namē onlof aen margrieten
en aen psonia en si ghinghē hē wape-
nen en weder op sitten te paerde om
indē ternope te sine. so deden ooc alle
dander heerē dier gheweest hadde elc
wilde sijn schade verhalen Die keiser
en sijn vader. die graue vā athenē en
meer ander herē steldē hē om te gaue
ten tauuele waert. en also dede ooc die
keiserinne en haers mans moedere
en margrieta vā lymbouch. en voor
die grauinne vā athenen en veel an-
der maechden en vrouwen die alle hē
liedē volchdē om taensiene die trium-
phe vanden ternope daer die intrepe
af gheschiet was. Als dan die herē en
vrouwē gheleghe waren ten tauuele
om te gheue den prijs dier best verdie-
nen soude. so is estijtes en demofoen
ierst ghecomē ter banen. daer nae die
coninc vā viancrstē en die coninc vā
arragoen en voor alle dander die te
voren ghenoeemt sijn. Die trompette
werdē geblasen. die sweerde ginghē
wt. elc verkoes eenē man. daer ghin-
ghen si slaen op malcanderen. Euac
die sloech den coninc vā coldūn ter aer-
den. en estijtes die sloech den merhūs
vā konstantinōbele dat hi bleef liggē
in sijn sadel in onmacht Demofoen
die sloech den graue vā andernobele
vā sijnē paerde. Die coninc vā vianc-
rstē die sloech ooc cloeckelic op dander
herē. also dat estijtes demofoen euac
en viancrstē die vier vroomste warē
ghespreken vander banē. wāt wat hē

vieren teghē quā si sloegent tondere.
datter vele was vā hē lieden dier velt
begauen en lietent den vieren houdē
Die herauten riepen allen armenien
en viancrstē. arragoen en demofoen.
estijtes en demofoē hadde dē meestē
roep. also dat si verdienders warē vā
den hoochste prijs Als dese vier aldus
die bane hielden so ghinghē si wt ghe-
noechteu en plesanten elkeen lang
brieken ter baelgen. Estijtes die stac te
ghen den coninc van viancrstē. en de-
mofoen teghē den coninc euac vā ar-
ragoen. die heerē ende exuwiers die
dienden hē liedē vander lansen. Estij-
tes reet op den coninc sijn lancy datse
in spaenderen wech vloech. en des co-
ninc lancy des ghelstē. Demofoen
reedt op den coninc euac dat die lancy
ontstucken ghinc. en hi stac den coninc
euac dat hi weec op sijnen sadelboom
daer nae lepde die coninc vā viancrstē
weder sijn lancy in. en hi reedt om es-
tijtes af te stehene. maer estijtes lepde
sijn lancy te rechte in. ende hi gaf sijn
paert den biepel en sloecht met spore
dat hi met sulcher cracht aen quā dat
hi den coninc vā viancrstē reedt wt dē
sadele. mer sijn heerē hieue hē weder
ter stont op in sijnen sadel. hēt welke
een lust was te siene. doē quā estijtes
bi den coninc gheredē en nam hem bi
der hant edelheit thōndē. Die coninc
vā arragoen lepde sijn versche lancy
in om demofoē af te rīdene en demo-
foen die pepnise der ghelike. aldus re-
den die twee op malcanderē en stakē
wel. vi. oft acht steken op deen den an-
deren. en brakē veel sperē ter si malc-
anderen in ath maecten. Ten eynde
wert demofoen pepnise op sijn lief
psonia dat hy hoopte dat hy ter eeren

Als die maeltijt ghedaen was, elc ginc hem vermeyen inden boomgaert ende inden cruyt hof omdat ¹ haer spijsse wat sincken soude. Etsijtes ende Demofoen die namen orlof aen Margrieten ende aen Ysonia, ende si ghinghen hem wapenen ende weder op sitten te paerde om inden ternoye te sine. So deden ooc alle dander heeren dier gheweest hadden. Elc wilde sijn schade verhalen. ²

Die keiser ende sijn vader, die grave van Athenen, ende meer ander heren stelden hem om te gane ten taveele waert, ende also dede ooc die keyserinne ende haers mans moedere ende Margrieta van Lymborch ende voort die gravinne van Athenen ende veel ander maechden ende vrouwen, die alle hem lieden volchden om taensiene die triumphhe vanden ternoye daer die intreye af gheschiet was.

Als dan die heren ende vrouwen ghelegghen waren ten taveele om te gheven den prijs diet best verdienen soude, so is Etsijtes ende Demofoen ierst ghecomen ter banen, daer nae die coninc van Vrancrijk ende die coninc van Arragoen ende voort alle dander die te voren ghenoecht sijn. Die trompetten werden geblasen, die sweerden ginghen uut, elc verkoes eenen man. Daer ghinghen si slaen op malcanderen. Evac die sloech den coninc van Cosdrin ter aerden, ende Etsijtes die sloech den merkijs van Constantinobele dat hi bleef liggen in sinen sadele in onmacht. Demofoen die sloech den grave van Andernobele van sinen paerde. Die coninc van Vrancrijk die sloech ooc cloeckelic op dander heren also dat Etsijtes, Demofoen, Evac ende [die coninc van] ³ Vrancrijk die vier vroomste waren ghepresen vander banen, want wat hem [s2rb] vieren teghen quam, si sloegent tondere, datter vele was van hem lieden diet velt begaven ende lietent den vieren houden.

Die herauten riepen allen: “Armenien!” en[de] “Vrancrijk!, Arragoen!” ende “Demofoen!”. Etsijtes ende Demofoen hadden den meesten roep, also dat si verdienders waren van den hoochsten prijs. Als dese vier aldus die bane hielden, so ghinghen si uut ghenoechten ende plesansen elck een lancy breken ter baelgen. ⁴ Etsijtes die stac teghen den coninc van Vrancrijk, ende Demofoen teghen den coninc

1. omdat: opdat

2. verhalen: compenseren, goed maken

3. Ontbreekt in Vorsterman 1516.

4. ter baelgen: in het strijdperk

Evac van Arragoen. Die heeren ende excuwiers¹ die dienden hem lieden vander lancen. Etsijtes reet op den coninc sijn lancy datse in spaenderen wech vloech, ende des conincx lancy des ghelijcx. Demofoen reedt op den coninc Evac dat die lancy ontstucken ghinc, ende hi stac den coninc Evac dat hi weec op sinen sadelboom. Daer nae leyde die coninc van Vrancrijc weder sijn lancy in, ende hi reedt om Etsijtes af te stekene, maer Etsijtes leyde sijn lancy te rechte in, ende hi gaf sijn paert den breyel en[de] sloecht met sporen dat hi met sulcker cracht aen quam dat hi den coninc van Vrancrijc reedt uut den sadele, mer sijn heeren hieven hem weder ter stont op in sinen sadele, het welcke een lust was te siene. Doen quam Etsijtes bi den coninc ghereden ende nam hem bi der hant, edelheit thonende. Die coninc van Arragoen leyde sijn versche lancy in om Demofoen af te rijdene, ende Demofoen die peynsde der ghelike. Aldus reden die twee op malcanderen ende staken wel .vi. oft acht steken op deen den anderen ende braken veel speren eer si malcanderen math² maecten.

Ten eynde wert Demofoen peynsende op sijn lief Ysonia dat hy hoopte dat hy ter eeren [s2va] van haer een lancye breken woude ende eere behalen. Hi leyde een versche lancye in. Die coninc van Arragoen die dede dier gelike ende leyde sijn lancye int arest.³ Daer quam Demofoen stranghelic⁴ op den coninc Evac ghereden dat hi hem stac by cans vanden paerde, mer des conincx van Arragoens lieden stelden hem weder in sinen sadele. Doen quam Demofoen ende nam den coninc van Arragoen bi der hant, ende si reden bi den coninc van Vrancrijc ende bi Etsijtes, den coninc van Armenien. Aldus reden si alle viere ter banen uut.

Die herauten die was bevolen dat si te kennen gheven souden dat alle die voor ghenoomde heeren comen souden ten banckette ende des anderen daechs ter maeltijt, daer men den bestdoenders gheven soude den prijs, eenen ygheliken nae sijn verdiente. Die herauten hadden dit wel verstaen, ende si deden dat ghene dat hem bevolen was.

1. excuwiers: schildknappen (Frans: escuiers)

2. math: (dood)moe, afgemat

3. arest: uitholling in de zadelboog waar de lans in gelegd wordt

4. stranghelic: in volle vaart

van haer een lancke brekē woude en eere behalen. hi leyde een versche lancke in. die coninc vā arragoen die dede dier gelike en leyde sijn lancke in arest daer quam dem ofoen stranghelic op den coninc en acghereden dat hi hem stac by cans vanden paerde. mer des coninc van arragoens lieden steldē hem weder in sijnē sadel. doen quam dem ofoen en nam den coninc vā arragoen bi der hant. en si reden bi den coninc van arancie en bi etlijtes dē coninc van armenien. aldus reden si alle viere ter banen wt. Die herautē die was beuolen dat si te kēnē gheue heerē comē souden ten banchette. en des anderē daechs ter maectijt daer men den bestdoenders gheuen soude den prijs eenē peghelike nae sijn verdiente. Die herauten hadden dit wel verstaen en si deden dat ghene dat hē beuolen was. Die kepler heynduc en sijn vader en alle die ander herē ghin ghen te houe waert. en also dede dpe keplerinne eresebā ooc mit alle hare state en familien. en daer was bereet een seer costelick banchet. Die heeren dier gheternoyt hadden die quamen daer ten banchette met groter costelicheyt en met schonē state. Die maechden en die vrouwē ontfingense weerdichliken. en een pegelic ontfinc daer sijn alder liefste. Daer waren si allen in groter amouesheyt. si speelden si dansten si songhen si syronghē. men bedieffer alder hande manieren vā ghenoechten. en alle maniere vā plesansen. die heerē en vrouwen ionc en oudt die waren al te samen verblift. Doē si aldus warē in groter vuericht etlijtes en margrieta die satē te samē

en couten vā haerder liefden. en etlijtes die coninc seide. o wtuercoen schonē margrieta vā lymborch. ende wel grovende vol alder duechdē. ic hebbe seer vbel ter liefden van v gheledē. en mijn ionghe lijf dicwil in perijkel gheset hebbe. en ic hebber noch seer cranc loon of ontfanghen vā uwer weghē. Daer op dat die ouerschone margrieta vā lymborch antwoorde en seide al dat ghi door mi gheleden hebt. oft om mijnen wille ghedaen hebt. dat danc ic v hertelic en noch meer bedancken sal. spieect mijn heer vaders en mijn vrou moeder en broeder. begheerdp my in eeren so doet so veele ter liefden van my en door dijn eerweerdicheyt heer coninc dat ghi my aen mijnē heer vader en mijnder moeder en den kepler mijnē broeder doet verfoeckē ghehelic eenē coninc behoelic is een maecht te verfoeckene. en sijn sijn te viedē by mijnen consente en saect niet achterre bliuen. Dijn duecht door my gedaen in voorleden tijden die moet ic gedenc ken. en ick beloue v hier moechp niet gheboerē ic en neme nē mermeer mijn leefdaghe ghenē man. Als etlijtes die coninc dat hoorde so was hi seer verblift en hi bedancē haer hertelike seere haerder goeder ionsten. en doen swoer hy haer dat huse maken soude een gheweldich coninghinne van armenien. als si aldus saten in goeder amouesheyt so quam den nacht aen Die heeren en pūren warē alle wel getraceert en dach beschepe als moighen. om te halen den prijs dien verdient hadden. Aldus ghinc elck in sijn ruste verbevende nae den dach van moighē dat men den prijs gheue soude nae ouder costumen.

Die keyser Heyndric ende sijn vader ende alle die ander heren ghinghen te hove waert, ende also dede dye keyserinne Eresebia ooc mit allen haren state ende familien, ende daer was bereet een seer costelick bancket. Die heeren dier gheternoyt hadden, die quamen daer ten banckette met groter costelicheyte ende met schonen state. Die maechden ende die vrouwen ontfingense weerdichliken, ende een yegelic ontfinc daer sijn alder liefste. Daer waren si allen in grooter amoruesheyte. Si speelden, si dansten, si songhen, si spronghen. Men bedreeffer alder hande manieren van ghenoechten ende alle maniere van plesansen. Die heeren ende vrouwen, jonc ende oudt, die waren al te samen verblijt.

Doen si aldus waren in groter vruecht, Etsijtes ende Margrieta die saten te samen [s2vb] en[de] couten van haerder liefden, ende Etsijtes die coninc seide: “O, uutvercoren, schone Margrieta van Lymborch, ende wel groyende vol alder duechden, ic hebbe seer veel ter liefden van u gheleden ende [hebbe] ¹ mijn jonghe lijf dicwil in perijkel gheset, ende ic hebber noch seer cranc loon of ontfanghen van uwer weggen.”

Daer op dat die overschone Margrieta van Limborch antwoorde ende seide: “Al dat ghi door mi gheleden hebt oft om mijnen wille ghedaen hebt, dat danc ic u hertelic, ende noch meer bedancken sal. Spreect mijn heer vadere ende mijn vrou moedere ende broeder! Begheerdy my in eeren, so doet so veele ter liefden van my ende door dijn eerweerdicheyt, heer coninc, dat ghi my aen mijnen heer vader ende mijnder moeder ende den keyser, mijnen broeder, doet versoecken, ghelijc eenen coninc behooric is een maecht te versoeckene. Ende sijn sijs te vreden, by mijnen consente en saelt niet achtere bliven. Dijn duecht door ² my gedaen in voorleden tijden, die moet ic gedencken. Ende ick belove u hier: Moechdy mi niet gheboeren, ³ ic en neme nemmermeer mijn leefdaghe ghenen man!”

Als Etsijtes die coninc dat hoorde, so was hi seer verblijt, ende hi bedancte haer herteliken seere haerder goeder jonsten. Ende doen swoer hy haer dat hijse maken soude een gheweldich coninghinne van Armenien.

1. Vorsterman 1516: *ende* mijn ionghe lijf dicwil in perijkel gheset hebbe.

2. door: omwille van, voor

3. gheboeren: als echtgenoot gegund worden

Als si aldus saten in goeder amorueshey, so quam den nacht aen.
Die heeren ende princen waren alle wel getracteert ende dach
bescheyen als morghen om te halen den prijs dien verdient hadden.
Aldus ghinc elck in sijn ruste, verbeyende nae den dach van morghen
datmen den prijs gheven soude nae ouder costumen.